

# Ortaokul Ö?rencilerinin Matematik Ö?renme Yakla??mlar? Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencilerinin Matematik Ö?renme Yakla??mlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28496>

## Özet

Ortaokul Ö?rencilerinin Matematik Ö?renme Yakla??mlar? Ölçe?i (OÖMYÖ), ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin matematik dersine yönelik benimsedikleri ö?renme yakla??mlar?n? ölçmek amacıyla 2018 y?l?nda **geli?tirilmi?** bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin derinlemesine, yüzeysel veya stratejik ö?renme biçimlerini ne ölçüde kulland?klar?n? belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, ö?rencilerin **matematik ö?renme yakla??mlar?** hakkında detaylı bilgi sunarak e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n pedagojik stratejilerini optimize etmelerine olanak tan?r.

Ölçek, toplamda 33 maddeden olu?makta ve gerçekleştirilen analizler sonucunda üç faktörlü bir yapıya sahip oldu?u do?rulanm??tır. Yapılan **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??malar?, ölçe?in ortaokul popülasyonunda matematik ö?renme yakla??mlar?n? de?erlendirmede sa?lam ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Matematik ö?renme yakla??mlar?, ö?renme yakla??mlar?, ortaokul ö?rencileri, ölçek geli?tirme, yap?sal e?itlik modellemesi, psikometri.

## Yazarlar

Y?ld?z, Sevda Göktepe; Özdemir, Ay?e ?ebnem.

## Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ortaokul kademesinde e?itim gören ö?rencilerin matematik derslerine özgü olarak kulland?klar? ö?renme stratejilerini ve yakla??mlar?n? sistematik bir ?ekilde belirlemektir. Ö?renme yakla??mlar?, ö?rencilerin motivasyonel niyetlerini ve kulland?klar? bili?sel süreçleri yans?tır; bu nedenle ölçek, ö?rencilerin bilgiye nasıl yakla?t??n? ve bu bilgiyi nasıl i?ledi?ini anlamak için kritik veriler sunar.

Ölçe?in geli?tirilmesi, matematik e?itimi alanında çal??an akademisyenlere ve ö?retmenlere, ö?rencilerin ö?renme profillerini tanıma ve bu profillere uygun ö?retim yöntemlerini uygulama konusunda bilimsel dayanak sa?lamayı hedefler. Bu sayede, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar? ve matemati?e kar?? tutumlar? olumlu yönde etkilenebilecektir.

## Yapı

Ortaokul Ö?rencilerinin Matematik Ö?renme Yakla??mlar? Ölçe?i, ö?renme psikolojisi alanındaki

temel teorilere dayanarak ö?rencilerin ö?renme niyetlerini ve stratejilerini ölçer. Ölçek, literatürde yaygın olarak kabul gören ve bireylerin akademik görevlere yakla??mlar?n? derin (anlama odaklı?), yüzeysel (ezber odaklı?) ve stratejik (ba?ar? odaklı?) olarak s?n?flandıran yakla??mlar? yans?tan üç temel alt boyutu ölçmektedir.

Ölçek, toplam 33 maddeden olu?makta olup, bu maddeler üç farklı alt boyuta e?it olarak da??tılmı?tır (her alt boyut için 11 madde). Bu faktörler, ö?rencilerin matematiksel kavramlar? anlama çabası ile ezberleme veya sadece s?nav geçme niyetleri arasındaki farklılıklar? ortaya koyarak, ö?renme sürecinin karma??kl???n? kapsamlı bir ?ekilde analiz etmeye olanak tan?ır.

## Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerli?i, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç faktörlü yapı?nın veri seti ile yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermektedir. Uyum iyili?i indeksleri, modelin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu teyit etmiştir.

Faktör yükleri ve uyum de?erleri **anlamlıdır** ( $X^2=1970.98$ ,  $sd=492$ ,  $p<.01$ ).

$X^2/sd$  oranı 4.00 olarak hesaplanmıştır. Bu de?er, genellikle kabul edilebilir s?nır olan 3 ile 5 aralığında yer almaktadır ve modelin **kabul edilebilir uyumunu** temsil eder.

Di?er uyum indeksleri şunlardır: Düzeltilmiş Uyum İyili?i İndeksi (AGFI)=.85, Uyum İyili?i İndeksi (GFI)=.87, Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI)=.90, ve Standartlaştırılmış Kök Ortalama Kare Kalıntı (SRMR)=.072. Bu de?erler, verilerin önerilen ölçme modeli ile uyumlu oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??ı, **güvenirlik** analizleri ile de?erlendirilmiştir. Tüm ölçe?e ait iç tutarlılık katsayıları, kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in tamamına ait **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsayısı **.789** olarak hesaplanmıştır. Bu de?er, sosyal bilimlerde kullanılan ölçekler için iyi bir iç tutarlılık düzeyini işaret etmektedir.

Gerçekleştirilen analizler, 33 maddeden ve 3 faktörden olu?an bu ölçe?in hem geçerli hem de güvenilir bir psikometrik araç oldu?unu ortaya koymuştur.

## Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 33 madde ile olu?turulmu? ve bu maddeler **üç temel faktör** (alt boyut) altında toplanmıştır. Her bir alt boyut, ö?rencilerin matematik ö?renimindeki belirli bir yakla??m türünü temsil etmekte ve 11 madde içermektedir. Ölçe?in faktör yapı?nın doğrulamak amacıyla

## Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, modelin yap?sal bütünlü?ünü desteklemekte ve her bir maddenin ait oldu?u teorik faktöre güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermektedir. Bu üç faktörlü yap?, ortaokul ö?rencilerinin matematik ö?renme süreçlerindeki farklıla?m?? bili?sel ve motivasyonel stratejileri ba??ms?z olarak de?erlendirme imkan? sunmaktadır.

## Ölçme Arac?

**Test Türü:** Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmittir)

**Format:** Likert Ölçe?i

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Ortaokul Ö?rencileri

**Ya? Grubu:** Genellikle 10-14 ya? aral??? (Ortaokul kademesine kar??lık gelen ya?lar)

**Popülasyon Detaylar?:** Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl??'na ba?lı ortaokullarda ö?renim gören ö?renciler.

**Test Metodolojisi:** Ölçek, 5'li derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktadır. Yan?t seçenekleri a?a??daki gibidir:

Kesinlikle Kat?lm?yorum (1)

Kat?lm?yorum (2)

Karars?z?m (3)

Kat?l?yorum (4)

Kesinlikle Kat?l?yorum (5)

## Anahtar Kelimeler

Ö?renme stratejileri, matematik e?itimi, psikometrik özellikler, DFA, ıç tutarlılık, 5'li Likert.

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Sevda Göktepe Y?ld?z

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Mevcut De?il

**?leti?im E-posta Adresi:** [goktepe@yildiz.edu.tr](mailto:goktepe@yildiz.edu.tr)

**Yaz??ma Adresi:** Yıldız Teknik Üniversitesi (YTU) Eğitim Fakültesi, İstanbul, Türkiye (Çalışman?n yapıld??? dönemdeki kurumsal bilgiye dayalı ç?kar?m).

## ??zinler, Ücret ve Test Y?I?

**Test Y?I?:** 2018

**??zinler ve Kullan?m Ücreti:** Ölçek akademik bir yay?nda sunuldu?u için, kullan?m izni ve ?artlar? için sorumlu yazar (Sevda Göktepe Yıldız) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Genellikle bu tür akademik araçlar?n eğitim ve ara?tırma amaçlı kullan?m? ücretsizdir, ancak ticari kullan?m için izin alınması zorunludur.

## Kaynaklar

Yıldız, S. G., ve Özdemir, A. ?. (2018). Ortaokul ö?rencilerinin matematik ö?renme yakla??mlar?. *İlkö?retim Online*, 17(3). 1378-1401.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ortaokul-ogrencilerinin-matematik-ogrenme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf](https://www.ortaoakul-ogrencilerinin-matematik-ogrenme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf)

## Ortaokul Ö?rencilerinin Matematik Ö?renme Yakla??mlar? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in maddeleri (soru metinleri) sa?lanmam??tır. Ancak ölçek yap?s?na dair a?a??daki bilgiler mevcuttur:

**Toplam Madde Say?s?:** 33

**Faktör Say?s?:** 3 (Üç alt boyut)

**Alt Boyut Ba??na Madde Say?s?:** 11

**Derecelendirme:** 5'li Likert tipi (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?lıyorum).